Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

19 637 Vreemdelingenbeleid

Nr. 2169

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 maart 2016

Tijdens het Algemeen Overleg van 18 februari 2016 (Kamerstuk 32 317, nr. 393) over de extra JBZ-Raad op 25 februari 2016 heb ik toegezegd uw Kamer schriftelijk te informeren over het aantal ongedocumenteerde asielzoekers en indien mogelijk over hoeveel mobiele telefoons er zijn uitgelezen in 2015. Met deze brief doe ik deze toezegging gestand. Daarnaast informeer ik u over een nieuwe schouw door de Inspectie VenJ.

Aantal ongedocumenteerde asielzoekers

De totale asielinstroom in 2015, bestaande uit eerste asielaanvragen, herhaalde asielaanvragen en ingereisde nareizigers, was 58.880. In 21.895 gevallen kon een asielzoeker geen geldige reis- en identiteitsdocumenten overleggen. De Nationale politie (hierna: de politie) is verantwoordelijk voor de identificatie en registratie van asielzoekers. De politie neemt in dit kader altijd vingerafdrukken af. Deze toetst de politie tegen verschillende nationale en internationale databestanden. Bij afwezigheid van documenten staan de bevoegde instanties verschillende andere middelen ter beschikking om de identiteit vast te stellen. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) kan in de asielprocedure andere instrumenten inzetten om de identiteit en het land van herkomst vast te stellen. Hierbij kan het gaan om het voeren van (nadere) identiteitsgehoren, het onderzoeken van de reisroutes en het doen van taalanalyses.

Uitlezen mobiele telefoons

In het identificatieproces kunnen zowel de politie als de Koninklijke Marechaussee (hierna: KMar) op verschillende momenten eventuele gegevensdragers van de asielzoeker onderzoeken. Mobiele telefoons behoren hiertoe. Het onderzoeken van telefoons vindt plaats in het kader van het vaststellen van de identiteit van de asielzoeker of naar aanleiding van een strafrechtelijk onderzoek zoals bijvoorbeeld mensensmokkel. De politie en de KMar zijn alert op signalen die een risico voor de nationale

kst-19637-2169
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

veiligheid met zich meebrengen. Als de politie en de KMar er aanleiding toe zien gaan zij over tot het uitlezen van telefoons en andere gegevensdragers.
Op dit moment wordt door de politie nog niet geregistreerd hoe vaak telefoons worden uitgelezen. Binnenkort gaat de politie over tot het registreren hiervan.

Schouw Inspectie VenJ

Een goede identificatie en registratie door de politie is van belang voor een juiste besluitvorming in de asielprocedure en het beschermen van de openbare orde en de nationale veiligheid.

De Inspectie Veiligheid en Justitie (hierna: Inspectie) heeft in september en oktober 2015 een schouw uitgevoerd om een beeld te krijgen van de kwaliteit van de tijdelijke (opvang)voorzieningen. De Inspectie gaf in haar rapport tevens aandachtspunten mee ten aanzien van het identificatie en registratieproces. Zoals ik u heb bericht in mijn brief van 11 november 2015 (Kamerstuk 19 637, nr. 2077), was door de hoge asielinstroom in de zomer van 2015 een achterstand ontstaan bij de identificatie en registratie van asielzoekers. Daarnaast vond de identificatie en registratie noodgedwongen summier plaats. Ik kondigde in mijn brief aan dat de politie aan een plan van aanpak werkt om de kwaliteit van het I&R-proces verder te verbeteren. Het plan van aanpak zag op verbeteringen die direct werden doorgevoerd (bijvoorbeeld bagageonderzoek) en op verbeteringen die op termijn zouden worden doorgevoerd. De achterstand in de registratie is reeds in november weggewerkt. Sindsdien wordt de instroom bijgehouden.

Met het oog op het belang van een goede uitvoering van het identificatie- en registratieproces, heb ik in februari 2016 de Inspectie verzocht om opnieuw een schouw van het I&R-proces uit te voeren. Het proces van de schouw en de uitkomst ervan kunnen helpen bij het verbeteren van het identificatie en registratieproces. Ik verwacht u in het voorjaar over de uitkomst te kunnen informeren.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff